

Kaupunkitalautakunnan alaisen toiminnan talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024-2026 / TeA

VD/6353/02.01.00.00/2022
TeA/JH

1. Yleinen taloudellinen tilanne

Kehysvalmistelua on tehty poikkeuksellisissa olosuhteissa Venäjän aloitettua hyökkäyssodan 24.2.2022 Ukrainassa ja koronavirusepidemian jatkumisen vuoksi. Talouteen liittyy näin ollen paljon epävarmuutta ja ennustaminen on vaikeutunut huomattavasti.

Julkisen talouden menot ja tulot ovat rakenteellisesti epätasapainossa mm. väestön ikääntymisen takia. Kuntatalouden toimintamenojen kasvun arvioidaan hidastuvan noin 1,8 prosenttiin vuonna 2022. Menojen kasvua ylläpitävät väestön muun muassa pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaiset kuntien tehtävien laajennukset, joiden kustannukset nousevat vuosittain.

Koronaviruksen edellyttämien suojautumis- ja torjuntatoimien kustannusten ja niitä vastaavan rahoituksen on oletettu kehysarviossa olevan vuonna 2023 yhtä suuret. Lisäksi uusia menoja muodostuu Ukrainan sotaa pakenevista, joista syntyviä kuluja hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille.

Vuosi 2023 on hyvin poikkeuksellinen kuntataloudessa niin menojen kuin tulojenkin kehityksen osalta, sillä sote-uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy pois noin puolet. Toimintamenojen arvioidaan alenevan 54 prosenttia vuonna 2023. Kuntataloudessa tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy sote-uudistuksen jälkeenkin, sillä menojen ja tulojen välillä on rakenteellinen epätasapaino. Sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät kuitenkin muuttoliikkeen ja rakennuskannan iän vuoksi mittavina.

Hyvinvointialueuudistuksen vuoksi vuodelta 2023 poistuu hyvinvointi- ja sosiaalihuollon sekä pelastustoimen menot ja lisäksi hyvinvointialueille siirtyy kaupungilla olleita muitakin toimintoja. Näiden kulujen kattamiseksi kuntien kunnallisveroprosenttia leikataan 12,64 prosenttiyksikköä. Lisäksi yhteisöveron osuutta leikataan noin 30 prosenttia ja myös valtionosuuksia leikataan niiden sote-erien mukaisesti. Vuonna 2023 kunnille tilitetään verotuloja osin vielä vanhojen verovuosien pohjalta, joten vuoden 2023 verotulot ovat huomattavasti korkeammat kuin ne tulevat olemaan tulevina vuosina. Tämä nostaa vuoden 2023 vuosikatetta ja tilikauden tulosta normaalitasoa korkeammaksi.

2. Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024–2026

Vuoden 2023 talousarvion kehys Vantaan vuoden 2023 talousarvion kehysten lähtökohtana ovat Vantaan tuottavuus- ja kasvuohjelma 2021–2025 sekä kaupunkistrategia 2022–2025.

Kehyspäätöksessä (KH 6.6.2022) HSL-kuntayhtymän infrakorvaukset sekä joukkoliikennemaksut esitettiin kehysessä alustavina arvioina ja niitä on tarkennettu vastaamaan HSL:n talousarviovalmistelua. Kehyksessä hyvinvointialueelta saatavat vuokratulot oli huomioitu liian suurina ja talousarviossa tulot on palautettu todennäköiseen tasoon. Epävarmuutta vuokratasoon tuo muun muassa se, että monet vuokratut kiinteistöt voidaan myös mahdollisuuksien mukaan myydä.

Hyvinvointialueuudistuksella on merkittäviä vaikutuksia toimialan vuokratuloihin ja menoihin. Lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy 6 henkilöä.

Talousarviossa 2023 toimialan tuloiksi on asetettu noin 286 milj. euroa ja menoiksi noin 239 milj. euroa. Näin ollen talousarviossa 2023 toimintakate on 47 milj. euroa. Kehyksessä on koko kaupungin tasolla ennakoitu vuonna 2022 todennäköisesti toteutuvan kunta-alan palkkaratkaisun vaikutukset vuodelle 2023, mutta luvut eivät sisälly vielä toimialan talousarviolukuihin.

Toimialan ja palvelualueiden toiminnankuvauksissa on yksityiskohtaisemmin selvitetty mm. keskeisiä tavoitteita, strategian pohjana olevia toimintaympäristön muutoksia, palvelustrategiaa ja -tuotantoa sekä muita taloussuunnitteluun ja toimintaan vaikuttavia tekijöitä.

3. Sitovat tavoitteet ja toimialan tulokortti

Valtuustokauden strategiaa toteutetaan vuosittain valtuustotasoisten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat valtuustossa hyväksyttäviä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita, jotka edistävät valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumista. Ehdotukset vuoden 2023 toimialan tulokortiksi ja sitoviksi tavoitteiksi esitetään talousarvion 2023 yhteydessä.

4. Henkilöstösuunnitelma 2023–2026

Toimialan henkilöstösuunnitelma on osa strategisen suunnittelun kokonaisuutta. Toimialan tavoitteena on toteuttaa Vantaan kaupungin strategiaa käytännön tasolla ennakoimalla, suunnittelemalla ja toimeenpanemalla muutokset resurssiviisaasti ja tehokkaasti. Ennakoivan suunnittelun myötä avautuvien vakanssien toimenkuva voidaan muokata toimialan tarpeita palvelevaksi. Kaupungin kasvaessa myös kaupungin henkilöstömäärä kasvaa. Uusien vakanssien perustamisessa pyritään kuitenkin harkittuihin ja maltillisiin lisäyksiin. Talousarviossa on varauduttu 14 uuteen vakanssiin. Talousarvio 2023 pitää sisällään määrärahat vakinaiselle sekä tiedossa olevalle määräaikaiselle henkilöstölle.

5. Investoinnit

Kehyksessä kaupungin suunniteltu bruttoinvestointitaso vuodelle 2023 on 158,3 milj. euroa (investointiosa netto 152,2 milj. euroa). Kaupunkitalalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat seuraavat talousarvion investointiosat: toimitilarakentaminen, julkinen käyttöomaisuus, kiinteä omaisuus sekä kaupunkiympäristö toimialan irtain omaisuus. Investointien talousarvion on kehysten mukainen lukuun ottamatta toimitilainvestointeja, jotka ylittivät kehysten 0,6 miljoonalla. Toimitilainvestointien suunnitelma on kuitenkin sovitettu taloussuunnitelmakaudelle 2022–2025 annettuun 360 miljoonan euron kehukseen, jonka lisäksi Kivistön koulun alueen pysäköintilaitoksen rakentamiseen on varattu n. 2,62 milj. euroa

Kaupunkitalalautakunta 21.9.2022 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) tehdä liitteen 1 mukainen taloussuunnitelmaesitys 2023–2026 käyttötalouden osalta,
- b) tehdä liitteiden 2 ja 3 mukainen taloussuunnitelmaesitys 2023–2026 investointien osalta,

- c) tehdä liitteen 1 mukainen esitys vuoden 2023 kaupunkiympäristön toimialan tuloskortiksi ja sitoviksi tavoitteiksi kaupunkitilalautakunnan osalta, ja
- d) merkitä tiedoksi liitteen 4 mukainen henkilöstösuunnitelma 2023–2026.

Käsittely:

Merkittiin, että **apulaiskaupunginjohtaja** muutti esitystään seuraavilla tavoilla:

Talousarvioliitteen sivun 22 viimeisen kappaleen loppuun lisätään seuraava uusi lause: *”Tilojen terveysturvallisuuden ja esteettömyyden jatkuva parantaminen on osa operatiivista toimintaa”*.

Talousarvioliitteen sivulla 26 olevaan rakentamisen määrärahoja koskevaan taulukkoon, toimitilainvestointiliitteen sivulla 3 olevaan rakentamisen määrärahoja koskevaan taulukkoon ja sivun 4 toiseen kappaleeseen sekä investointisuunnitelmaan 2023–2032 korjataan vuoden 2023 toimitilainvestointien uudisrakentamisen määrärahojen määräksi 46 830 (t€) ja vuoden 2023 rakentamisen kokonaismäärärahojen määräksi 93 190 (t€).

Kaupunkitilalautakunnan jäsen Mari Hynninen teki seuraavan muutosesityksen:

Talousarvioliitteen sivun 14 kolmannen kappaleen loppuun lisätään seuraava uusi lause: *”Vantaan kaupunki hyväksyttiin vuoden 2021 alussa mukaan UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malliin. Lasten leikkipuistojen huolto- ja korjausrakentaminen edistää lasten liikkumisen mahdollisuuksia myös resurssiviisaasti.”*

Talousarvioliitteen sivun 22 viimeiseen kappaleeseen lisätään seuraava uusi toinen lause: *”Uusien asuinalueiden lisäksi vanhoja keskustoja kunnostetaan ja kehitetään vetovoimaisiksi”*. Lisäksi kappaleen loppuun lisätään seuraava uusi lause: *”Ilmastonmuutoksen on todettu yleistävän helleaaltoja, jonka vuoksi selvitetään kesäaikaan käytössä olevien päiväkotien viilennystä.”*

Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunkitilalautakunnan jäsen Mikko Viilo teki seuraavan muutosesityksen:

Talousarvioliitteen sivun 5 toisen kappaleen toiseksi viimeinen lause muutetaan kuulumaan seuraavasti (muutokset *kursiivilla*): Kaupungin omassa rakentamisessa *vähennetään rakentamisen elinkaaripäästöjä ja kaupungin toimitiloissa vähennetään energiankulutusta*.

Talousarvioliitteen sivun 14 tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavia tunnuslukuja koskevaan taulukkoon lisätään korjausvelan määrä.

Kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2023 tuloskortin *”Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa”* tavoitteeseen 22.2. *”Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa”* lisätään seuraava uusi mittari: *”Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävät pyörätiet (km)”*.

Kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2023 tuloskorttiin *”Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki”* lisätään seuraava uusi tavoite: *”Kaupungin infrastruktuurin ja tilojen kunnosta huolehditaan”*. Tavoitteelle lisätään seuraavat mittarit: *”Kiinteistöjen ja tilojen korjausvelka”* ja *”Katujen ja puistojen korjausvelka”*.

Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunkitilalautakunnan varapuheenjohtaja Kimmo Kiljunen teki seuraavan muutosesityksen kaupunkitilalautakunnan jäsen Mari Hynnisen kannattamana: Kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2023 tulokorttiin ”Hyvät asukaslähtöiset palvelut” lisätään seuraava uusi tavoite: ”Hyvinvointikeskukselle varataan tontti Jokiniemestä”.

Kaupunkitilalautakunnan jäsen Emmi Pajunen teki kaupunkitilalautakunnan jäsen Mikko Viilon kannattamana vastaesityksen ja esitti, että uusi tavoite kirjataan seuraavasti: ”Hyvinvointikeskukselle varataan tontti *Tikkurilan suuralueelta*”.

Puheenjohtaja totesi, että asiassa on tehty kannatettu muutosesitys sekä muutosesitykselle kannatettu vastaesitys ja asiasta joudutaan äänestämään. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat varapuheenjohtaja Kiljusen muutosesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat jäsen Pajusen vastaesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 7 jaa-ääntä (Hummastenniemi, Hynninen, Kiljunen, Kivimäki, Oja, Siniketo-Pietilä, Toivonen) ja 6 ei-ääntä (Lind, Liutu, Pajunen, Puha, Viilo, Vähäkangas). Puheenjohtaja totesi Pajusen vastaesityksen tulleen hylätyksi.

Puheenjohtaja teki seuraavan toisen äänestysesityksen: he, jotka kannattavat varapuheenjohtaja Kiljusen muutosesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Hummastenniemi, Hynninen, Kiljunen, Kivimäki, Lind, Liutu, Oja, Puha, Siniketo-Pietilä, Toivonen, Vähäkangas) ja 2 ei-ääntä (Pajunen, Viilo). Puheenjohtaja totesi varapuheenjohtaja Kiljusen muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liitteet:

- Liite 1: Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024–2026, kaupunkitilalautakunnan alainen toiminta (II)
- Liite 2: Toimitilainvestoinnit 2023–2032 (II)
- Liite 3: Kunnallistekniikan investoinnit 2023–2026
- Liite 4: Kaupunkiympäristön henkilöstösuunnitelma 2023–2026

Täytäntöönpano: Talousohjaus

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 043 826 8687
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)